

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.047/2023/6.

A felperes: Felperes1

(Cím1.)

A felperes képviselője: dr. Poharánszki István

(Cím4.)

Az alperes: Alperes1

(Cím2)

Az alperes képviselője: Hirka és Pazár Ügyvédi Iroda

(cím5;

ügyintéző: dr. Pazár Sándor ügyvéd)

A per tárgya: bejegyző végzés hatályon kívül helyezése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék

6.P.20.873/2022/10.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 11.szám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatja és a Veszprémi Törvényszék Cégbírósága 2022. november 30-án kelt Cg.Cégjegyzékszám1/sorszám számú változásbejegyző végzését hatályon kívül helyezi.

Mellőzi az elsőfokú ítélet perköltség fizetésére kötelező rendelkezését és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 141.150,- (egyszáznegyvenegyezer-egyszázötven) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes társaságot a Veszprémi Törvényszék Cégbírósága a Cg.Cégjegyzékszám1 cégjegyzékszámon tartja nyilván. A betéti társaság tagjai a beltag törvényes képviselő1 és a kültag név1, az ügyvezetői tisztséget 2010. március 1-től a beltag tölti be. A felperest a cégbíróság a cég cégjegyzékébe 2015. február 20-i hatállyal cégvezetőként jegyezte be, miután az alperes a 2015. február 20. napján tartott legfőbb szervi ülésén az 1/2015.02.20. számú határozattal cégvezetővé választották. A tagok gyűlése a 3/2015.02.20. számú határozatával a változás létesítő okiratban való feltüntetéséről döntött. Azt alperes társasági szerződésének 24. pontja szerint a munkáltatói jogokat a társaság alkalmazottai felett törvényes képviselő1 beltag gyakorolja.

[2] A cégbíróság a 2022. november 30. napján kelt, 2022. december 2-án közzétett Cg.Cégjegyzékszám1/sorszám számú változásbejegyzést elrendelő végzésével a felperest az alperes cégjegyzéki adatai közül 2022. november 30-i hatállyal törölte. Határozatának alapjául az alperes ügyvezetője által kiállított nyilatkozat szolgált, melyben igazolta, hogy a felperes alperesnél fennállt munkaviszonyát azonnali hatályú felmondással megszüntette.

[3] A felperes keresetében a cégbíróság 2022. november 30. napján kelt Cg.Cégjegyzékszám1/sorszám számú változásbejegyző végzése hatályon kívül helyezését kérte a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 66. § (3) bekezdése alapján és indítványozta, hogy a bíróság hívja fel a cégbíróságot, hogy a felperes személyét cégvezetőként a cégnyilvántartásba jegyezze vissza. Kérte az alperest perköltségében is marasztalni.

[4] Keresetének jogalapját a Ctv. 65. § (1) bekezdésében határozta meg, álláspontja szerint a cégbíróság végzése anyagi jogi és eljárásjogi okból is jogszabályba ütközik. Az anyagi jogi jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy a törlési kérelem feltétele a döntéshozó szerv cégvezetői jogviszony megszüntetéséről hozott, minősített többségű határozata, ilyen döntés meghozatalára azonban nem került sor. Állítását a Ptk. 3:113. § (1)-(3) bekezdéseinek rendelkezéseire alapította. Előadása szerint a cégvezető speciális jogviszonyi minőségére tekintettel a cégjogi szabályok mellett a munkajogi szabályok párhuzamosan alkalmazandók, így az Mt. 208. § (1) és (2) bekezdésében írt rendelkezések is. Előadta, hogy a munkaviszony megszüntetéséről szóló ügyvezetői intézkedés érvényessége kétséges, alaki és tartalmi hiányokat mutat és a cégvezetői jogviszony megszűnésének

igazolására nem alkalmas. Az eljárásjogi szabályok megsértése körében arra hivatkozott, hogy a változásbejegyzés iránti kérelemhez elmaradt a Ctv. 1. számú melléklet I.2. d) pontja szerinti legfőbb szervi határozat csatolása, ami a cégbíróság eljárásában a jogszabálysértést megalapozza. Megítélése szerint a cégbíróságnak a Ctv. 45. § (1)-(3) bekezdései, a 46. § (1), (3) és (4) bekezdése alapján kellett volna eljárnia, vagy vissza kellett volna utasítania a kérelmet, vagy a legfőbb szervi döntés és a felperes munkaviszonyát megszüntető okirat csatolására kellett volna a benyújtót felhívnia. A felperes előadta, nincs tudomása arról, hogy a munkaviszonya megszűnt volna.

[5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a cégbíróság sem anyagi, sem eljárásjogi jogszabálysértést az eljárása során nem követett el. A cégvezetőnek a jogszabályi rendelkezések szerint a gazdasági társasággal munkaviszonyban kell állnia, ezért önmagában a munkaviszony megszüntetése a cégvezetői jogviszony megszűnéséhez vezet, külön legfőbb szervi határozati formát a jogviszony megszüntetése nem igényel. Mivel a létesítő okirat az ügyvezetőt hatalmazza fel az alkalmazottak feletti munkáltatói jogok gyakorlására, ezért a cégvezetői munkaviszony megszüntetésére az ügyvezető felhatalmazással bírt, ügyvezetői minőségénél fogva a változásbejegyzési kérelem benyújtását - a gazdasági társaság nevében nyilatkozattételre jogosultként - kezdeményezhette. Az alperes létesítő okirata a Ptk. 3:25. §-ában foglalt rendelkezés alapján a gazdasági társaságnak a vezető tisztségviselőkkel kapcsolatos döntéshozatalát utalta a legfőbb döntéshozói szervi hatáskörbe. Ebben a körben kell értelmezni a létesítő okirat 20. pontjában írt, a felperes által is hivatkozott rendelkezést a meghatározott arányú legfőbb szervi döntéshozatalra vonatkozóan, amire történő felperesi hivatkozást az eltérő jogi megközelítés miatt irrelevánsnak tartotta. Álláspontjának alátámasztását látta abban a tényben is, hogy nincs speciális jogszabályi előírás a cégvezetői jogviszony megszüntetésére vonatkozóan, ellentétben a vezető tisztségviselőre vonatkozó szabályokkal, így a cégvezetői jogviszony megszűnésére a munkaviszonyra vonatkozó jogszabályok előírásai érvényesülnek. A felperes eljárásjogi kifogásával sem értett egyet, állítása szerint az iratcsatolásnak az alperesi gazdasági társaság eleget tett, hiszen a döntésre jogosult szerv a változás alapjául szolgáló határozatát akként csatolta, hogy a munkáltatói jogok gyakorlására jogosult ügyvezető által kiállított okiratot, ami döntésnek minősül, kérelme mellékleteként benyújtotta. Hivatkozott arra is, hogy a felperes keresete jogszabályellenes állapot elérésére irányul, mert olyan személyt akar bejegyeztetni az alperes cégjegyzéki adatai közé, akinek munkaviszonya az alperesnél már nem áll fenn. Állította továbbá, hogy a munkaviszonyának azonnali hatályú megszüntetéséről a felperes tudomást szerzett.

[6] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte 38.100,- Ft perköltség megfizetésére. Határozata indokolásában a keresetet érdemben vizsgálta és sem a felperes által felhozott anyagi, sem pedig eljárásjogi szempontból nem találta jogszabályba, vagy az alperes létesítő okiratába ütközőnek a keresettel érintett változásbejegyző végzést.

[7] Kifejtette, hogy a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:113. § (1) bekezdése szerint a cégvezető a feladatait munkaviszonyban látja el. A cégvezető olyan munkavállaló, aki a vezető tisztségviselő rendelkezései alapján irányítja a társaság folyamatos működését. Bár a cégvezető jogosultságainak köre terén a gazdasági társaságok a Ptk-tól eltérő rendelkezéseket tehetnek, jogköreiket szélesebben vagy szűkebben határozhatják meg, a kialakult bírói gyakorlat szerint a cégvezetői jogviszony kötelező feltétele a munkaviszony fennállta. Ebből következik, hogy a cégvezetőként bejegyzett

munkavállaló munkaviszonyának megszűnése további intézkedés, egyéb aktus nélkül is a cégvezetői jogviszony megszűnését eredményezi. Ez az értelmezés nem üresíti ki az alperes létesítő okiratának a képviseleti jog megvonása esetére legfőbb szervi döntést előíró rendelkezését, hiszen olyan esetekben, amikor a cégvezetői jogviszony a munkaviszony fennmaradása mellett szűnik meg, akkor a képviseleti jog megszűnéséről a taggyűlésen valóban háromnegyedes szótöbbséggel kell határozni.

[8] Eljárási szempontból sem volt jogszabálysértő a változásbejegyző végzés, mert az alperes létesítő okirata a végzés meghozatalakor a cégbíróság rendelkezésére állt. Annak 24. pontja szerint a társaság alkalmazottai feletti munkáltatói jogok gyakorlására törvényes képviselői beltag jogosult. A beltagot a cég cégjegyzékébe ügyvezetőként bejegyezték, az ügyvezetői feladatokat ellátja. Ebből következően a felperes mint munkavállaló feletti munkáltatói jogok gyakorlására, így munkaviszonyának azonnali hatályú felmondására is jogosult volt. Mivel a munkaviszony megszűnése a cégvezetői jogviszony megszűnését vonja maga után, legfőbb szervi döntés meghozatalára és ezért becsatolására sem volt szükség, illetve lehetőség. Nem sértett ezért jogszabályt a cégbíróság, amikor a Ctv. 1. számú melléklete I.2. c) pontjában írt okiratként a munkaviszony megszűnésének tényéről kiállított ügyvezetői nyilatkozatot döntése alapjául elfogadta.

[9] Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a jelen eljárás keretei között nem volt vizsgálható a felperes azon hivatkozása, hogy a munkaviszony megszüntetéséről az alperes őt nem értesítette és hogy annak érvényességét vitatja. A Ctv. 65. § (3) bekezdése szerint a keresetlevélben, illetve az eljárás során csak olyan jogszabálysértésre lehet hivatkozni, amelyet a változásbejegyzési eljárásban a cégbíróságnak észlelnie kellett volna. A Ctv. 46.§ (1) bekezdése szerint a cégbíróságnak a cégformára kötelezően bejegyzendőként előírt adatok, a létesítő okirat, valamint a csatolt okiratok jogszabályoknak való megfelelését kell vizsgálnia, az azokban foglalt nyilatkozat valóságának, alaposágának ellenőrzésére hatásköre nincs, ezért a nyilatkozattételre jogosult ügyvezető bejelentése a változás átvezetésére elegendő volt. A létesítő okirat módosítására a perbeli esetben nem került sor, ilyen tartalmú változásbejegyzést a perbeli végzés nem tartalmaz. A cégvezetői jogviszony megszűnése a munkaviszony felmondása miatt nem von maga után létesítő okirat módosítási kötelezettséget, de az okiratot hatályosítani kell, ez azonban a változásbejegyző végzés jogszerűségét nem érinti.

[10] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a keresetének való helyt adást – míg másodlagosan a hatályon kívül helyezését kérte. Az ítélet megváltoztatását az elsőfokú eljárásban előadott álláspontja fenntartásával kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, illetve téves következtetésre jutott az alperes társasági szerződése 20. pontjának vizsgálata során, miszerint társaság legfőbb szervének háromnegyedes szótöbbségű határozata szükséges a képviseleti jog megvonásához. Kifejtette, hogy analógia alapján alkalmazandó a cégvezetői tisztség esetében is az a kialakult bírói gyakorlat, amely szerint a cégjogi és a munkajogi jogviszonyt külön kell kezelni. Így a Ptk. 3:113. § (1) bekezdése és az alperesi társasági szerződés 20. pontjában írtak együttes alkalmazásával erre vonatkozó legfőbb szervi döntés hiányában a felperes cégjogi jogviszonya nem szűnhet meg automatikusan a munkajogi jogviszonya a munkáltató általi megszüntetése esetén.

[11] Az alperesi tagok gyűlése azzal, hogy a 3/2015.02.20. számú határozatával a társasági szerződést – a Ptk. 3:4. § keretei között - módosította és a 11/A. ponttal kiegészítette („a Ptk. 3:116. § (2) bekezdés alapján az ügyvezetés a cégvezető számára általános képviseleti jogot biztosít, önálló jegyzési joggal”) maga kívánt képviselet biztosítására irányulóan jogot teremteni a cégvezetőnek ezen tisztség megteremtésével. Ezt a tagok gyűlésének határozata alapján a társasági szerződés rögzítette, deklarálva ezzel, hogy a jogviszony megszüntetésére is csak a társasági szerződésben lefektetett módon, a társasági szerződés szabályai szerint kerülhet sor, tehát a legfőbb szervi döntés alapján.

[12] Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy a változásbejegyzési eljárásban a cégbíróságnak be kellett volna szereznie az alperes legfőbb szervének határozatát a felperes képviseleti jogának megszüntetéséről, ezt azonban a Ctv. 46. § (1), (3), (4) bekezdésébe ütközően elmulasztotta.

[13] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[14] Az ítéltábla az törvényszék által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy az alperes társasági szerződése a 2015. február 20-i módosítás nyomán a 11/A. pontban akként rendelkezik, hogy a Ptk. 3:116. § (2) bekezdés alapján az ügyvezetés a cégvezető számára általános képviseleti jogot biztosít, önálló jegyzési joggal; míg a 20. pontja szerint a társaság legfőbb szervének háromnegyedes szótöbbségű határozata szükséges az ügyvezetési és a képviseleti jog megvonásához. A cégbíróság a felperes képviseleti joga törlésére irányuló változásbejegyzési kérelmet a 2022. november 29-én kelt Cg.118. számú végzésével hiánypótlásra adta vissza, melyben előírta, hogy a cég 30 napon belül csatoljon „legfőbb szervi döntést a cégvezető jogviszonyának megszüntetéséről, vagy olyan létesítő okiratot, melyből kitűnik, hogy a vezető tisztségviselő jogosult önállóan ilyen döntés meghozatalára.” A cégbíróság a hiánypótlás teljesítése, vagy bármely más nyilatkozat nélkül a másnap, 2022. november 30-án kelt Cg.sorszám számú végzésével a kért változást a cégnyilvántartásba bejegyezte, azaz a felperes cégvezetői tisztségén alapuló képviseleti jogát a cégjegyzék 13. rovatából törölte.

[15] Az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el és megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

[16] Az elsőfokú bíróság a tényállást – a fenti kiegészítéssel – helyesen állapította meg, de az abból levont jogi következtetésével az ítéltábla nem értett egyet.

[17] A törvényszék helyesen mutatott rá, hogy a cégvezető a feladatait munkaviszonyban látja el, azt azonban – tévesen – nem vette figyelembe, hogy a cégvezetőt általános képviseleti joggal és önálló cégjegyzési joggal is felruházta a társasági szerződés a 2015. februári módosítása óta. A Ptk. 3:116. § (2) bekezdése ugyan az ügyvezetés hatáskörébe utalja azt a jogot, hogy a cégvezető számára általános képviseleti jogot biztosítson. Ugyanakkor a törvény ezen szabálya diszpozitív, eltérést engedő szabály (Ptk.3:4. § (2) bekezdése), ezért nem volt akadálya annak, hogy az alperes tagjai ezen jogosultság biztosítását, vagy éppen ennek megszüntetését legfőbb szervi hatáskörként nevesítsék a létesítő okiratában. Az alperes a társasági szerződése 20. pontjában – ahogy erre a felperes

helyesen hivatkozott – a társaság legfőbb szervének a háromnegyedes többségű határozatát írta elő a képviseleti jog megszüntetéséhez.

[18] Ennek azért van jelentősége, mert a cégvezető jelen esetben kettős jogviszonyban látta el a feladatát, a betéti társasággal egyrészt munkaviszonyban, másrészt általános képviseleti joggal felruházott cégvezetőként állt jogviszonyban. Ebből következően a munkaviszonyban álló cégvezető munkaviszonyának és képviseleti jogviszonyának jogszerű megszüntetése során a munkáltatói jogkör gyakorlójának, illetve az erre feljogosított legfőbb szervnek külön-külön a munkaviszonyt és a képviseleti jogviszonyt megszüntető nyilatkozatot is kell tennie, mindkét intézkedés esetében az adott jogviszonyra irányadó szabályok szerint. (Kúria Mfv.I.10.104/2019/11.; Mfv.I.10.379/2018/9.). Ugyanezt a jogviszonyonként elváló döntést elismeri a bírói gyakorlat a jogviszony keletkezésekor is. Ha a társasági szerződés azt tartalmazza, hogy cégvezető kinevezésére a társaságnál sor kerülhet, akkor a cégvezető természetes személy kinevezése történhet a társaság alapításakor a létesítő okiratban, vagy későbbi időpontban a legfőbb szerv határozatában is (BDT2008.1890.). Ebből fakadóan a cégvezetői jogviszony megszüntetéséhez a munkajogi (érvényes munkáltatói felmondás) intézkedés mellett egy társasági jogi döntés (a tagok gyűlésének háromnegyedes szótöbbségű határozata) is mellőzhetetlen. Mindebből a cégjegyzékbe bejegyzett adat, a képviseleti jog törléséhez a változásbejegyzés alapjául szolgáló társasági határozat szükséges a Ctv. 1. sz. melléklet I. 1.2.c) pontja alapján, a munkáltatói felmondás a cégjogi jogviszony szempontjából indifferens.

[19] A perben nem volt vitás, hogy a változásbejegyzési eljárásban a kérelem mellékleteként nem csatolták a legfőbb szerv határozatát a cégvezető képviseleti jogának megvonásáról, sőt még a (jelen ügyben nem releváns) munkáltatói jogkör gyakorlójától származó felmondást sem, csupán a munkáltatói jogkört gyakorló ügyvezető nyilatkozatát arról, hogy a cégvezető munkaviszonya megszűnt.

[20] A fent írtak értelmében a cégbíróságnak a perbeli változásbejegyzési kérelem elintézésekor a Ctv. 46. § (1), (3) bekezdése és 1. sz. melléklet I.2.c) pontjában írtak szerint ténylegesen is meg kellett volna követelnie a legfőbb szerv határozata csatolását a cégvezető általános képviseleti joga megvonásáról. Erre azonban – a tényállás kiegészítés szerint – csak formálisan került sor, a cégbíróság ugyan kiadta a hiánypótlásra felhívó végzést, de a hiánypótlás bevárása nélkül már másnap döntött a változás bejegyzéséről.

[21] Így a cégbíróság keresettel támadott végzése jogszabálysértő. Ezért az ítéltábla a keresetet elutasító elsőfokú ítéletet a Pp.383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a változásbejegyző végzést a Ctv. 66. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

[22] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása miatt az alperes lett a pereszes fél, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján kötelezte a felperes perköltségének megfizetésére, ami a 32/2003. (VIII.22.) IM.r. 3. § (3) és (5) bekezdése alapján megállapított 45.000,- Ft + ÁFA első- és másodfokú ügyvédi munkadíjból, továbbá a lerótt 36.000,- Ft kereseti és 48.000,- Ft fellebbezési illetékből áll.

Győr, 2023. május 4.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr.Kovács Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert s.k.
bíró